

No Spranzuschu semmes.

Peë Ungers pilsatâ irr pahr to uppi tas augsts tilts us diwahm dselsu kehdehm apstiprinahts. Tai 16tâ April, kad patlabban pulks saldatu pahr to tiltu pahri gabje, fatrukla tahs kehdes weena pehz ohtras, un ihfâ brihdi tappe kahdi 300 zilweki tai uppê no ahtras nahwes pahrsteigti. Tahs tohti leelas wehtras deht gan mas warreja teem slihtdameem palihdseht. Wissa Spranzuschu semme noschehlo fchohs nelaimigus, un tiklabb walidiba, kâ dauds zitti eepreezina tohs atstahsus bahrinus un atraitnes ar dauds dahwanahm. — Paschâ nelaimes brihdi gabje weens no teem pilsatneekem sawam brahlim, kas saldatôs deeneja un lihds ar teem zitteem pahr tiltu nahze, pretti; ar teem preekem, sawu brahli driht redseht, aismirsa winsch to tilta-naudu maksahnt un tappe tadeht no tulmeistera atpakkat fauktâ. Kamehr winsch atgreesahs un maksaja, sagahsahs tas tilts preeksch wianna azzim — un wianna brahli aplahje ta uhdens straume.

P. M.

Kahdas sinas pahr Kalna-allahm.

(Skattees Nr. 26. Weigums.)

Mehs labbi ne eesihmejam to zekku, tapehz arri apmalbijamees, un tiklai pehz kahdas pufs stundas atraddam to zekku, par kurreu bijam nahkuschî. Pulksten 10 wakkarâ kluwahm tiklai atpakkat pirmajâ leelâ allâ, tohti peekussuschî un apgurruschî. Kad gabjam eeksch peekto gangi, zaur kurreu nahzam peektâ allâ, kur mehs atraddam dauds ugguns-weetas. Zaur dascheem schaureem un lihsumaineem gangeem nahzam weenâ lambari, kas bij 1800 pehdas wissaplahrt un 150 pehdas augsts.

Pufs nakts jau bij pahri, kad eenahzam tai muhschigâ tumfibas lambari. Manni pahr-

nehme faltas schauschalas, kad pahrdohmaju tohs daschadus allas-gangus, kurreus biju zauri staigajis, eefahkdams no pulksten astoneem; un kad schahwahs prahtâ, ka wehl wairak lâ juhdsi semmes tahkumâ esmu no deenas-gaismas un zitteem zilwekeem, un ka stahwu eeksch muhschigas tumfibas, kur warr buht dauds tuhlfstoschas dsihwibas wezzôs laikôs irr atradduschas sawu nahwi, tad itt nelabbi palikke man ap firdi. No schejenes greesamees atpakkat pascheem pascheem gangeem, un usnehmam zittu plattu gangi, kas steepahs prett deenas widdus puffi. Pa scho ne drihtstejam tahaku eet, kâ 2400 sohtus, jo muhsu ugguns nahze pee beigahm. Kad greesamees us mahju puffi. Wehl pehz tam, kad bijam zauri staigajuschî daschus gangus, kluwahm itt ar wahju ugguns-spilhduminu pirmajâ allâ, un no schejenes ar leelu steigshanu ween nahzam pehdigi pulksten 3 no rihta agri pee mihlas deenas gaismas. Schai allâ irr ittin tihrs gais, tapehz es tik to ne pagihbu, isnahzis atkal appaksch faules gaisa.

Weenâ gangi, kahdas 120 affis tahkumâ no eeeijamas weetas, irr weens plakans akmins, kâ pagrabba durwis. Kad scho pagrusch fahnis noht, tad appaksch to irr zaurums, no 16 lihds 18 pehdahm dsilsch, kur tad eet weens schaurâ gangis lihktumu lihktumeem appaksch ta wirseja ganga, un steepjahs lihds salpeteres-bedrehm, no schejenes greeschahs tas atpakkat. Scha ganga nodallishanas tohp nosauktas pehz daschadeem wahrdeem, kâ: slimmu-lambaris, silspahrnu-lambaris, plintes-lambari u. t. pr. Wehl weenâ gangi, kas steepjahs kahdus 5000 sohtus, irr akmins-pilleenu leetas, starp kurreahm irr leeli brangi pihlari un leelas kupuschas. Kad schai gangi nahk, tad dsird uhdens frishchanu ar leelu trohlfni, kas ruhz un krahz, bet kas tomehr naw redsams.

Daschi atmins pilleenu pihlari pazekahs 60
libds 70 pehdas augstumâ, kurreu appaksch gals
stahw uhdeni, kas tur nokrisdams eeksch dauds
tuhkftofchahm lahfehne ne tablu atkal pasuhd.
Weenâ weetâ irr ittin balta ta welwe kâ krihts;
to ne warrejam itt labbi apluhloht, tapehz,
ka eeksch plahna (klohna) bij dauds zaurumu,
kas israhdiyahs ne fenn gaddijufchees, un ta-
pehz ne bija tablatu drohshâ eeshana.

Pee salpeteres-femmes israhshanas schai allâ
effoht atrasts weens ne satruhdejis feewischka
libkis, kas bijis 6 pehdas garfch un til faufs
iskaltis, ka tikkai weenu pohdu effoht swehris.

Eè nu redsi, lassitajs! ka Deems irr leels
eeksch faweem darbeem, ne ween gaifâ — wirs
femmes, bet arridsan eeksch femmes un appaksch
femmes. Tapehz apdohma wianna wifsphezibu
un falki ar lehninu Dahwidu: Zi leeli irr
tawi darbi, aè Kungs! tu effi tohs
wiffus ar gudribu darrijs, ta femme
irr pilna no tawa padohma.

Heilsberg.

. Gudra pelle.

No ohrgas pelle ischahwahs
Un eeraubfija lammataas.
„Ah re!“ — ta teiza, — „walgs fur stahw!
Tas pellehm uszeltst tur par nahw’.
Ik taruus gudruus zilwekus!
Skatt’, ta schee dohma guhstihst muhs.

Ah ha! — mums gudrahm pellehm jau
Schi kunte fenn, fenn galwâ stahw:
Ja kahdai prahts tur peelihst klacht,
Un kahrs to spekki kustinahnt,
Ta klaps! tas atmins kriht un wai!
Gals klacht us reis tur nabbagai.

Bet pa-ohstihst, — to warru gan,
Ne fo tas launa ne kaisch man;
Tambehl tas atmins ne warr kriht,
Neds gudru pelli semmè fist.
Man spekkis tihl par warru ohst, —
To warru. Tikkai ne buhs kohst.“ —

Nu lammataas ta celihda,
Un spekka-smakku ohstija.
Ik, kahda gahrda! — Seekalas
Zai willkabs, — deggons peeduhrahs
Pee spekka. Klaps! walgs sakritta,
Un kahrumeerzi nositta.

Kas leelitees prett grehkeem sahè,
Ka winsch ta wiltus sinn un mahè,
Un warr, lai ne sinn kahrums kahds,
To ohstihst — jo tam effoht prahts;
Tam ta kâ pellei notiks driht:
To grehu-walgi nosittihè! —

E. Dunsberg.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs ic. ic. ic.,
tohy no Wentespils aprinka teefas, — us luhgschanu
tahs schi pilfata eedfihwotajas Louise Denning, dsm-
muschas Holm, ar fawa laulata drauga peestahwe-
schanu, — wiffi un ikkatri, kam kahdas prassishanas
jeb ihpaschas mekleschanas, jeb kam kahda mantas
dalliba, jeb kas dohmatu fo prassihst, pee tahs kusta-
mas un nekustamas mantas tahs peeminnetas luhdse-
jas, ihpaschi pee ta tai paschai peederriga nammina
us Wentespils pilk brihwibas, 1mâ kwartali, ar to
Nr. 79, ar wiffeem peederrumeem, — pehz Kurses-
mes semneeku liffumu grahmataas §§ 493 un 533 zaur
scho usazinati un faukti, diru mehneschu starpâ no
appakschraffitas deenas, un wifswehlak

tai 23schâ August schi 1850ta gadda,

kâ warredami, woi paschi, woi zaur weetneekem, as-
sistenteem jeb pehrmindereem preeksch pufshdeenas fa-
was prassishanas un mekleschanas ar labbahlm pee-
rahdischanahm kâ wajjadfigs schein usdoht, un tad
fagaibihst, fo teefa spreedihè.

Rakstihst ar Wentespils aprinka teefas appaksch-
rakstu un seegeli Wentespillè, tai 23schâ Juhni 1850.
(L. C.) Henking, Wffeers.
(Nr. 343.) D. Michelson, sekretehrè.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs ic. ic. ic.,
irr Ahrlawas pagasta teefa us muishas waldischanas
pagehreschanu dehl islihdshinaschanas to Ahrlawas pa-
gasta lahdes parradu to 25to August f. g. par. to wee-
nigu un isflehgschanas-terminu nolikkuse. Tadehl tohy
wiffi un ikkatri, kam pee Ahrlawas pagasta lahdes
jebkshdas peerunnas un prassishanas buhtu, un pa-
wiffam tee, kas preeksch refrushschu atpirkschanas naudu
famettuschî, zaur scho usazinati, diwu mehneschu
starpâ, bet wifswehlak libds 25to August f. g. pee
Ahrlawas pagasta teefas peeteiktees, un fawas taifnas
prassishanas woi paschi, woi zaur no teefas astipri-
nateem weetneekem, ar wajjadfigahm peerahdischa-
nahm usdoht; jo pehz schi termina neweenu wairè ne
klaufihè, bet wiffeem, kas ne buhs peeteikuschees,
muhshigu kluffuzeeschanu uslits un winnu prassisha-
nas no Ahrlawas pagasta lahdes grahmatahm dshfihè.

To buhs wehrâ list! Uhlrawas pagasta teefa, tai 3tâ Zuhni 1850. 3

(Z. C.) ††† Pagasta wezz. Fannis Reinberk.
(Nr. 72.) Pagasta teefas ffrihw. C. Freymann.

No Poperwahles, Dhsches, Lubbes un Uhlrawas basniizlunga-muischas pagasta teefas tohp wiffi tee pee scheem peeminneteem pagasteem peerakstiti, ahrpufß nowadda dshwodami pagasta lohzecki zaur scho usaizinati, wifßwehlaß lihds 20 to Zuhli f. g. pee sawahm peederrigahm muischahm ar tahm waijadigahm leezibas grahmatahm par wiinu pamilijas dwehsetu ffrailtu, kaß winneem no tahm pilsehtu =, muischu = jeb pagasta-palizejas-teefahm jaislubds, appalsch furrahm wiini taggad dshwo, deht wiinu usnemshanas pee gtaß rewifiones, peeteiktees. Turklaht tohp arri wiffas lauku = un pilsehtu = palizejas un pagasta teefas, appalsch furrahm tee pee Poperwahles, Dhsches, Lubbes un Uhlrawas basniizlunga-muischas peederrigi pagasta lohzecki atrastohs, peecklahjigi luhgtas, ne weenu no scheem pagasta lohzeckleem peeturrecht, kaß ne warretu par sawu peerakstischanu pee gtaß rewifiones riktigas simeß usrahdiht; tadeht, ka pehz schi wifßpeeminnetâ termina tee rewifiones = rukti ne ween buhs flehgti, bet arri rewifiones = kummissionei nodohiti. Ja tad pehz schi nolikta termina kahds zilweks atraddisees, kaß ne buhtu deht sawas usnemshanas pee gtaß rewifiones pee schihm muischahm meldejees, tad tahs teefas, appalsch furrahm tahds nohtpalizzejs buhs usturrejees, par launu ne nems, kad wiinahm pehz likkumeem par tahdu dwehsetu apshleppshana peellihdsinajamu aisleegtu peeturreshanu to nepeerakstihu lauschu strahpes malfschana un atbildeschana taps uslikta. Poperwahles, Dhsches, Lubbes un Uhlrawas basniizlunga = muischas pagasta teefa, tai 19tâ Zuhni 1850. 3

(Z. C.) ††† Pag. wezzakajs Reiniß Kahlberg.
(Nr. 106.) Pagasta teefas ffrihw. C. Freymann.

Kad prett wiffieem tadeht dohteem likkumeem un notikkuschas usaizinaschands zaur Awisehm wehl wiffi, kaß pee Ehdoles peederrigi un ahrpufß nowadda usturredamees laudis deht usnemshanas tai jaunâ rewifioneß naw peeteikschees, tad no schihs pagasta teefas tohp pasluddinahs, ka tahdu, kaß lihds 10 tai Zuhli deen ai f. g. ne peeteiktees, ka pasudduschu ceraudsihs un peefshimeß. Ehdoles pagasta teefa, tai 22trâ Zuhni 1850. 3

(Nr. 186.) Pagasta wezzakajs M. Nahting.
C. Schwarz, teefas ffrihw.

Uhlrawas un Silles pagasta teefa zaur scho sinnamu barra, ka Uhlrawas muischâ no appalschraakstias deenas lihds 20 to Zuhli f. g. tohs gtaß rewifiones =

ruttus farakstihß, tadeht tohp wiffi pee Uhlrawas un Silles pagasta peederrigi zilweki, woi ar geldigahm jeb negeldigahm passiehm, tiklabb no wihrischku ka no seewischku kahrtas, kaß ahrpufß nowadda usturrahß, usaizinati, wifßwehlaß lihds 20. Zuhli f. g. ar parahdischanas simehm no tahm peederrigahm teefahm, fur wiini taggad usturrahß, par wiinu pamilijas ffrailtu un wezzumu Uhlrawas muischâ deht sawas eerakstischanas eeksch gtaß rewifiones, peeteiktees; jo pehz schi termina tee rewifiones = rukti buhs flehgti un rewifiones = kummissionei nodohiti, tadeht tohs, kaß sawu eerakstischanu buhs uskawejuschi, lihds ar tahm teefahm, kaß wiinuß bes tahm apleezinaschanas simehm, ka tee pee gtaß rewifiones peerakstijuschees, buhs peeturrejuschas, to eeksch rewifiones = likkumeem noliktu strahpi zeetihs. Uhlrawas pagasta teefa, tai 19tâ Zuhni 1850.

(Z. C.) ††† Pagasta wezz. Janne Reinberk. 3
(Nr. 69.) Pagasta teefas ffrihweris C. Freymann.

No Pohbusches pagasta teefas tohp wiffi pee Pohbusches pagasta peederrigi, ahrpufß nowadda dshwodami pagasta lohzecki no wihrischku un seewischku kahrtas usaizinati, wifßwehlaß lihds 15 to Zuhli f. g. ar parahdischanas grahmatahm par wiinu pamilijas ffrailtu un wezzumu, deht eerakstischanas eeksch gtaß rewifiones Pohbusches muischâ peeteiktees un sawas jaunâ usnemshanas simeß prettim nent; kaß lihds tam peeminnetam terminam ne buhs peeteizees, tam lihds ar to teefu, kaß wiinu bes gtaß rewifiones usnemshanas simeß buhs peeturrejuse, ta eeksch rewifiones likkumeem par jebkaha zilweka islaischunu nolikta strahpe buhs jazeesch, tapehz, ka eeksch schi termina tee rewifiones rukti kluhs flehgti un rewifiones = kummissionei nodohiti. Pohbusches pagasta teefa, tai 2trâ Zuhli 1850. 3

(Z. C.) ††† Pagasta wezz. Anß Lautmann.
(Nr. 25.) Pagasta teefas ffrihw. C. Freymann.

Wiffas pilsehtu un lauku palizejas un pagasta teefas tohp no Dhßeles pagasta teefas peenahkami luhgtas, tohs pee Dhßeles peederrigis, ahrpufß nowadda dshwodamus pagasta lohzeckus, woi ar derrigahm jeb nederrigahm passiehm, tiklabb no wihrischku ka no seewischku kahrtas, ar peenahkamahm parahdischanas simehm par wiinu pamilijas ffrailtu un wezzumu no tahm teefahm, appalsch furrahm wiini lihds schim dshwojuschi, deht wiinu eerakstischanas eeksch gtaß rewifiones wifßwehlaß lihds 1 mo Augu st f. g. Dhßeles muischâ atstelleht un bes tahdahm parahdischanas simehm, ka wiini pee gtaß rewifiones peerakstijuschees, neweenu Dhßeles pagastam peederrigu zilweku peeturrecht; jo pehz schi peeminnetâ termina tohs, kaß ne buhs meldejuschees, ka pasudduschus uskattihß,

bet tahs teefas, fur tahdi nohstpalizzeji atraddisees, par tahdu aisleegtu peeturreschanu pehz teem tadehl isloisteem likkumeem noliftu apfshpschanaas-strahpi libdf ar teem neklaufigeem zeetihs. Dhkseles pagasta teefa, tai 14ta Juhni 1850. 3

(L. G.) Pagasta teefas wahrda:
(Nr. 32.) C. Freymann, pagasta teefas fcrihweris.

Wissi pee dsimtasmuishas Keweles pagasta peeder-rigi un ahrpufß schi pagasta rohbescheem ar un bes passhehm usturredamees pagasta lohzeikli tohp no Keweles pagasta teefas zaur scho usaizinati, wianu peerafstischanaas dehl pee gtas rewisiones wissemehlak libdf 1 mo August f. g. ar no teefahm apstiprinatahm simehm par sawu pamillijas-skaitlu paschi scheid peeteiktees; zittadi wianus ka pasudduschus no rewisiones-rukka dsehshs. Talabb tohp wiffas zeenigas teefas peeklahjigi luhgtas, tahdus Keweles pagasta lohzeklus ne peeturreht, kas par sawu usnemshchanu ne warr sikhmi parahdiht. Kewelè, tai 30ta Juhni 1850. 3

(L. G.) Us parahleschanu:
(Nr. 33.) Teefas fcrihweris F. Felberg.

Wissi pee tahm dsimtahm muishahm Kerklneem, Kohkamuishas un Jumpraweeshcheem peerafstiti un zittur fur dshwodami pagasta lohzeikli, tiklabb no wih-rischku ka arri no seewischku fahrtas, kas wehl naw peeteikufchees, tohp zaur scho usaizinati, libdf 23 fcho Juhni f. g. dehl wianu peerafstischanaas pee gtas rewisiones scheid peeteiktees, ta arrihsan wiffi pee schi pagasta peerafstiti zilweki, pee kurkeem kahdi buhtu dsimmuschu jeb mirruschi u. t. pr., lai to libdf 20 tam Juhli f. g. pee schihs teefas sinnamu darra, kas to ne buhs darrijuschi, teem ka sinnaas ta nospreesta strahpe buhs jazeesch, kad tai 20ta Juhli f. g. tahs rewisiones-grahmataas ar appakschrafstu taps flehgtaas. Kerklindè, tai 3schà Juhni 1850. 1

(Nr. 95.) +++ Fahne Guthmann, pag. wezz.
Joh. Hermann, pag. teef. fcrihw.

Wissi pee Krohna Kurfischu pagasta teefas aprinka Krohna nowaddeem un meschakungu muishahm peerafstiti pagasta lohzeikli, tiklabb wihrischki ka seewischki, kas ar gadda-grahmatahm (passhehm) jeb bes tahdahm simehm ahrpufß scheem pagasteem dshwo, tohp no schihs pagasta teefas usaizinati, libdf tam appakschà noliftam laikam, dehl wianu usnemshchanaas eelsch gtas rewisiones, scheid peeteiktees un parahdischanaas no tahs palizejas-teefas, appaksch kurraas tee taggad dshwo, libdf nemt, fur stahw rakstihè: woi wianu prezzejuschees, woi winneem behrni un zil wezzi tee irr. Kad tee pagasta lohzeikli scheid buhs peeteikufchees un buhs

usnemti, tad wianu par tam no schihs teefas simees dabuhß; — tadehl tohp beidsiht wiffi deenesta-fungi luhgti, neweenu bes tahdas simees peeturreht, bet to pehz tahs simees us scho teefu atraidih.

Usnemshana eelsch gtas rewisiones beigsees:

Kurfischu pagastà	1. August 1850
Wezz-Swahrde	1. — —
Faun-Swahrde	15. Juhli —
Paurè	15. — —
Leel-Zeezerè	15. — —
Lemserè	15. — —
Wezz-Swahrdes meschakungu muishà	15. — —
Kurfischu meschakungu muishà	15. — —

Za pehz ta nolifta laika tee lohzeikli ne peeteiktees un tee rukti rewisiones-kummissionei taps nodohti, tad teem wainigeem ta tadehl nolifta strahpe buhs jazeesch. Kurfischu pagasta teefa, tai 27ta Mei 1850. 1

(L. G.) +++ Fahne Lehmann, peesehdetajs.
(Nr. 419.) F. Freiberg, pag. teefas fcrihweris.

No Krohna Pehrkonawas pagasta teefas tohp wiffi pee Pehrkonawas pagasta peeder-rigi lohzeikli, kas taggad zittur usturrahß, zaur scho usaizinati, dehl wianu peerafstischanaas pee gtas rewisiones, ar no teefas apstiprinatahm simehm wissemehlak libdf 10to Juhli f. g. scheid peeteiktees un sawus pamillijas-lohzeklus usdoht. Krohna Pehrkonawas pagasta teefa, tai 8ta Juhni 1850. 1

(Nr. 266.) Pagasta wezz. Puffe Fannis.
Müller, teefas fcrihweris.

Kad ta gta walstè-rewisiones-rukku sarakstischana teem pagasteem un rakstijateem ar gruhtu atbildeshanu irr saweenota, tad Bruknas pagasta teefa zaur scho wiffus pee dsimtasmuishas Bruknas pagasta peeder-rigus pagasta lohzeklus, tiklabb wihrischkus ka seewischkus, kas taggad zittur usturrahß, zaur scho usaizina, dehl wianu peerafstischanaas pee gtas walstè-dwehsele-rewisiones wiffwehla libdf 15 tam August f. g. pee schihs teefas paschi peeteiktees un sawus pamillijas lohzeklus ar simehm no tahm teefahm, appaksch kurrahm wianu taggad dshwo, scheid usdoht un par tam atkal simees no schihs teefas prettim nemt, zittadi wianus un wianu pamillijas lohzeklus pehz schi termina ka pasudduschus usskattihis un no rewisiones-rukkeem dsehshs. Zeklast schi pagasta teefa luhdf wiffas palizejas teefas, neweenu schi pagasta lohzeikli peeturreht, kas par sawu peerafstischanu pee gtas rewisiones no schihs teefas ne warr sikhmi usrahdiht, jo, ka sinnaas, ta nospreesta strahpe tam buhs jazeesch, kas tahdu isloistu dwehsele irr peeturrejis. Bruknà, tai 20ta Mei 1850. 1

(Nr. 82.) Peesehdetajs F. Grünberg.
Pagasta teef. fcrihw. W. Sehring.